

20. listopadu 2018

Akademické konferenční centrum

Husova 4a, 110 00 Praha 1

HISTORICKÝ ÚSTAV
Academie věd České republiky

V rámci projektu „Místa paměti v procesu formování české společnosti v 19. a na počátku 20. století“ si Vás dovoluujeme pozvat na diskusní

workshop

Paměť míst nebo místa paměti? Historické vědomí v dlouhém 19. století

Mohlo by se zdát, že témata historické paměti a historického vědomí jako mnohokrát diskutovaných fenoménů jsou dávno vyčerpána. Naše každodenní zkušenost ukazuje, že je tomu právě naopak. Letošní osmičkový rok a mediální veletoce kolem výročí vzniku republiky obě témata oživily množstvím více či méně přesných aktualizací. Zohýbanou historickou paměť si každou chvíli jako své rukojmí či zbraň vypůjčují politikové i publicisté. Historikové se tak čas od času ocitají v roli arbitrářů, jejichž výrok bude vždy problematický, neboť nikdy neobsáhne vše a tudíž neuspokojí celé názorové spektrum.

Výročí vzniku republiky s sebou znovu přineslo i diskuse, která místa, osobnosti, artefakty, ideje či události spoluvytvářely podhoubí pro vznik moderní české kolektivní paměti na přelomu 19. a 20. století? Co v nás zbylo se starého Rakouska a co z toho a jak se nový stát snažil překódovat? Jakými cestami se na přelomu století ubírala paměť českých Němců? Kdy a jak se z míst s pamětí stávají místa paměti a proč se jimi některá slavná místa nestala? Jaký je vztah rodinné paměti k paměti kolektivní? Doufáme, že průnik různorodého materiálu, od tematiky národně-křesťanských tradic, přes o osobnosti a místa až po geografický prostor a ideje, by mohl přinést zajímavé podněty k zamyšlení.

Program:

9:00-9:30:

Petr Čornej: *Úvodní slovo, přivítání účastníků*
Václava Kofránková: *Organizační pokyny*

1. blok: 9:30-10:45

Jaroslav Šebek: *Svatováclavská a cyrilometodějská tradice*
Václava Kofránková: *Záviš z Falkenštejna – od zrádce k ideálu?*
Karel Šima: *Dvůr Králové slaví své Rukopisy aneb vzestup a pád avantgardy národní festivitní kultury*

diskuse

10:45-11:00: přestávka

2. blok: 11:00-12:15

Vojtěch Kessler: *(Sudeto)německá místa paměti*
Stanislav Holubec: *Karl Marx jako české místo paměti*
Milan Hlavačka: *Podnikatelská nekropole jako místo (rodinné) paměti*

diskuse

12:15-14:00: oběd

3. blok: 14:00-15:15

Petr Čornej: *Sudoměř: Místo paměti nebo paměť místa?*
Milan Ducháček: *Slovensko jako prostor pro export české moderní kulturní paměti*
Vít Vlnas: *Portréty TGM - od karikatury k ikoně*

Závěrečná diskuse: 15:15-16:00

Hlavní koreferenti:

Dušan Škvarna
Jan Županič
Wiktor Werner
Norbert Morawiec

„Místa paměti v procesu formování české společnosti v 19. a na počátku 20. století“ (GAČR17-11309S)